

PRZEGLĄD PRAWA HANDLOWEGO

12
(400)

grudzień
2025

MIESIĘCZNIK

ALEKSANDER KAPPES

Fundacja rodzinna jako osoba prawna

KRZYSZTOF KUROSZ

Środki pomocnicze w świetle przepisów
o postępowaniu odrębnym w sprawach
własności intelektualnej

JOANNA WIAK

Statutowa (umowna) zgoda organu nadzorczego
na zawarcie lub zmianę umowy o usługi prawne
w spółce Skarbu Państwa albo z udziałem
Skarbu Państwa

ADRIAN ZBROJEWSKI

Między dwiema kondykcjami a saldem.
Uwagi na tle wyroku Trybunału Sprawiedliwości
z 19.06.2025 r., C-396/24, Lubreczlik

www.wolterskluwer.pl

www.czasopisma.wolterskluwer.pl

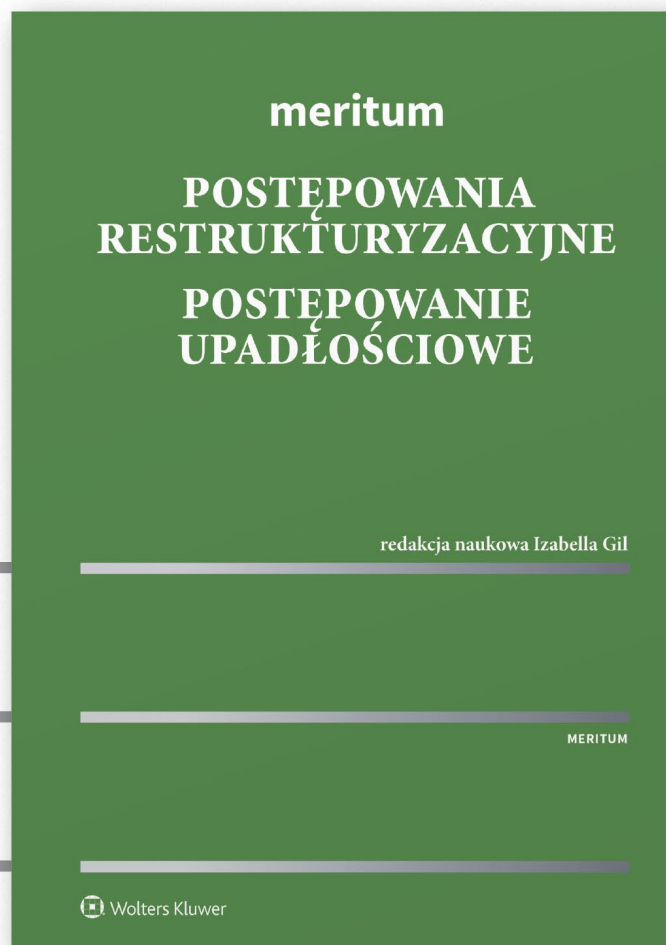

CENA 109 ZŁ (W TYM 8% VAT)
Indeks 32907X

Wolters Kluwer

PRZYKŁADY, SCHEMATY I WZORY, CZYLI 100% PRAKTYCZNEJ WIEDZY

Książka zawiera omówienie najnowszych zmian legislacyjnych, których celem było m.in. uproszczenie i przyspieszenie restrukturyzacji, zwłaszcza dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

Autorzy – za pomocą przykładów, schematów i wzorów – opisują poszczególne instytucje lub instrumenty prawne związane z zagadnieniem niewypłacalności i jej skutkami.

Celem opracowania jest przedstawienie w przystępny sposób złożonych zagadnień, dlatego zostało ono podzielone na dwie części:

- pierwszą – opisującą postępowania restrukturyzacyjne oraz
- drugą – poświęconą prowadzeniu postępowania upadłościowego.

Autorzy prezentują zarówno etap związany z zagrożeniem niewypłacalnością, jak i postępowania, które są prowadzone w przypadku ziszczenia się podstaw do ogłoszenia upadłości. Przedstawiają także zagadnienia upadłości deweloperskiej oraz przygotowanej likwidacji.

Książka jest kontynuacją opracowania z serii MERITUM pt. „Postępowanie cywilne”, ponieważ postępowania restrukturyzacyjne i upadłościowe są zaliczane do postępowań cywilnych. Obecne wydanie nawiązuje również do opublikowanej w 2021 r. książki Meritum „Prawo restrukturyzacyjne i prawo upadłościowe”. Ze względu jednak na liczne zmiany przepisów prawa, które wprowadzono od tamtego czasu, problematykę przedstawiono na nowo – z uwzględnieniem nowelizacji przepisów, chociaż z zachowaniem dotychczasowego sposobu omawiania zagadnień „krok po kroku”.

Publikacja jest przeznaczona zarówno dla praktyków, w tym adwokatów, radców prawnych, doradców restrukturyzacyjnych, sędziów, jak i teoretyków tej dziedziny prawa, a także osób dopiero zapoznających się z tematyką dotyczącą niewypłacalności.

spis treści

- 4** Ogłoszenie konkursu PPH
Aleksander Kappes
- 5** Fundacja rodzinna jako osoba prawna
Krzysztof Kurosz
- 10** Środki pomocnicze w świetle przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach własności intelektualnej
Joanna Wiak
- 19** Statutowa (umowna) zgoda organu nadzorczego na zawarcie lub zmianę umowy o usługi prawne w spółce Skarbu Państwa albo z udziałem Skarbu Państwa
Adrian Zbrojewski
- 27** Między dwiema kondykcjami a saldem. Uwagi na tle wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 19.06.2025 r., C-396/24, Lubreczlik
Bartosz Łukowiak
- 34** Odpowiedzialność wspólnika spółki osobowej za usuwanie składników własnego majątku w celu udaremnienia zaspokojenia wierzyciela spółki (art. 300 § 1 k.k.)
Małgorzata Modrzejewska
- 40** Reklama – nowe formy komunikacji z konsumentem. Zagadnienia wybrane
Grzegorz Gworys
- 51** Zakres odpowiedzialności za dopuszczenie do funkcjonowania spółki bez organu nadzoru w należytym składzie
Arkadiusz Sadza
- 57** Egzekucja z majątku dłużnika po ustanowieniu zarządu przymusowego przez sąd upadłościowy – glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 5.05.2021 r., I AGa 78/21

contents

- 4** PPH contest notice
Aleksander Kappes
- 5** A Family Foundation as a Legal Person
Krzysztof Kurosz
- 10** Ancillary Measures in the Light of Provisions on Separate Proceedings in Intellectual Property Cases
Joanna Wiak
- 19** Consent of the Supervisory Body Provided for in the Memorandum of Association for the Conclusion or Amendment of a Legal Services Contract in a Company Wholly or Partly Owned by the State Treasury
Adrian Zbrojewski
- 27** Between Two-Claims Theory and Balance Theory. Remarks Against the Background of Court of Justice Judgment of 19 June 2025, C-396/24, Lubreczlik
Bartosz Łukowiak
- 34** Liability of a Partner for the Disposal of Their Private Assets in Order to Prevent Satisfying the Partnership's Creditor (Article 300(1) of the Polish Criminal Code)
Małgorzata Modrzejewska
- 40** Advertising: New Forms of Communication with Consumers. Selected Issues
Grzegorz Gworys
- 51** Scope of Liability for Permitting a Company to Operate Without a Properly Constituted Supervisory Body
Arkadiusz Sadza
- 57** Enforcement Levied Against the Debtor's Assets After Compulsory Administration Is Established by the Insolvency Court: Commentary on Judgment of the Court of Appeal of Wrocław of 5 May 2021, I AGa 78/21

Szanowni Państwo,
uprzejmie informujemy, że w związku z zaprzestaniem wydawania czasopisma „Glosa” przez Wolters Kluwer Polska istnieje możliwość publikacji głos na łamach „Przeglądu Prawa Handlowego”. Zachęcamy Autorów do nadsyłania tekstów do publikacji.

Za publikację na łamach „Przeglądu Prawa Handlowego” Autor otrzymuje 70 pkt (zgodnie z załącznikiem do komunikatu Ministra Nauki z 5.01.2024 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, wydanego na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.).

Miesięcznik „Przegląd Prawa Handlowego” jest ujęty w międzynarodowej bazie European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+) oraz indeksowany w bazie BazEkon.

Czasopismo jest indeksowane w bazie ICI Journals Master List za rok 2024 (ICV 2024: 62,55).

PRZEGŁĄD PRAWA HANDLOWEGO

miesięcznik ukazuje się od 1992 r.

RADA PROGRAMOWA

prof. Emilio Castorina,
prof. dr hab. Józef Frąckowiak, prof. dr hab. Andrzej Jakubicki,
prof. Julian Juergensmeyer, prof. dr hab. Wojciech J. Katner,
prof. dr hab. Andrzej Kidyba, prof. dr hab. Ryszard Markiewicz,
dr Jerzy Modrzejewski, prof. dr hab. Józef Okolski,
prof. dr hab. Krzysztof Pietrzykowski,
prof. dr hab. Wojciech Popielek, prof. dr hab. Jerzy Rajski,
prof. dr hab. Marek Safjan, prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński,
prof. dr hab. Andrzej Szumański, dr Leigh Williams

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny
Małgorzata Modrzejewska

Z-ca Redaktora naczelnego
Cezary Wiśniewski

Sekretarz redakcji
Anna Popławska
tel. +48 668 618 563

e-mail: anna.poplawska@wolterskluwer.com

Redaktor języka angielskiego
Anna Setkowicz-Ryszka

Materiały do publikacji powinny zostać przesłane pocztą elektroniczną. Objętość nadesłanych tekstów nie powinna przekraczać 25 000–30 000 znaków ze spacjami. Do nadesłanego artykułu należy dołączyć: 1) tłumaczenie tytułu artykułu na język angielski, 2) słowa kluczowe w języku polskim i angielskim, 3) abstrakt w języku polskim i angielskim o objętości ok. 1000 znaków ze spacjami, 4) tezę wraz ze skrótem w języku polskim, 5) bibliografię załącznikową, 6) krótką notkę o autorze wraz z numerem ORCID. Należy także podać (w przypisie) informacje o źródłach finansowania danej publikacji, takich jak np. granty krajowe, międzynarodowe, dotacje fundacji, stowarzyszeń lub instytucji komercyjnych.

Przekazując tekst do redakcji, Autor przenosi na Wydawcę wyłączne prawo do jego publikacji (prawa autorskie i wydawnicze). Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów, zmiany tytułów, śródtytułów oraz poprawek merytorycznych i stylistycznych, również w wersji angielskiej. Materiały niezamówione nie będą zwracane. Warunkiem publikacji jest odesłanie uprzednio podpisanej umowy z Wydawcą.

Podstawowe zasady recenzowania nadesłanych tekstów oraz wymagania dla Autorów dotyczące ghostwritingu są dostępne na stronie: <http://www.wolterskluwer.pl/proces-publikacji-w-czasopiśmie>. Za publikację w „Przeglądzie Prawa Handlowego” są wypłacane honoraria autorskie.

Wersją podstawową (referencyjną) czasopisma jest wersja papierowa.

WYDAWCA

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
Dyrektor Działu Publikacji Periodycznych
Klaudia Szawłowska

klaudia.szawlowska@wolterskluwer.com

Sekretariat: czasopisma@wolterskluwer.pl
<http://www.czasopisma.wolterskluwer.pl/przeglad-prawa-handlowego>

Sprzedaż i prenumerata:

Księgarnia internetowa Wolters Kluwer Polska
www.Profinfo.pl

– tel. +48 732 122 863 lub infolinia 801 044 545,
e-mail: PL-prenumerata@wolterskluwer.com
Ruch – tel. 22 693 70 00 lub 801 800 803,
Kolporter – tel. 801 404 044,
GLM – tel. +48 504 914 773,
Garmond – tel. 22 837 30 08

Nakład 500 egz.

Do 1999 r. czasopismo było własnością Wydawnictwa „KiK” Konieczny i Kruszewski

KONKURS

NA NAJLEPSZE PRACE MAGISTERSKIE Z PRAWA HANDLOWEGO

Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. – wydawca miesięcznika – oraz redakcja „Przeglądu Prawa Handlowego” po raz XXVIII ogłaszają konkurs na najlepsze prace magisterskie z dziedziny prawa handlowego.

Do konkursu mogą być zgłaszane prace obronione w roku akademickim 2024/2025.

Zgłoszenie pracy magisterskiej na konkurs powinno nastąpić w formie elektronicznej na adres anna.poplawska@wolterskluwer.com z dopiskiem „Konkurs PPH” wraz z recenzjami promotorów i opiniami recenzentów; zaświadczeniem właściwej uczelni, że praca została obroniona w roku akademickim 2024/2025; adresem i numerami kontaktowymi autorów prac.

Termin zgłaszania prac upływa 31.03.2026 r.

Dla autorów najlepszych prac organizatorzy ufundowali następujące nagrody:

Nagrodę specjalną im. Dariusza Zycha – odpłatny miesięczny staż w kancelarii Rymarz, Zdort, Maruta, Wachta, Gasiński, Her i Wspólnicy sp.k. oraz nagrodę finansową w wysokości 15 000 zł.

I nagrodę wysokości 4000 zł brutto

II nagrodę wysokości 2500 zł brutto

III nagrodę wysokości 1500 zł brutto

Laureaci konkursu otrzymają również roczną prenumeratę „Przeglądu Prawa Handlowego” w wersji elektronicznej.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do 30.06.2026 r.

Lista laureatów będzie opublikowana na łamach „Przeglądu Prawa Handlowego”.

Jury zastrzega sobie prawo ewentualnej zmiany terminu rozstrzygnięcia konkursu, innego podziału nagród oraz ewentualnego przyznania nagród dodatkowych. Od nagród zostanie potrącony zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 10%. Nagrodzone prace, jak również inne wskazane przez jury, mogą być za zgodą autorów w całości lub we fragmentach wykorzystane w publikacjach Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Szczegółowe informacje można otrzymać pod numerem telefonu 668 618 563 lub pod adresem e-mail: anna.poplawska@wolterskluwer.com.

Fundacja rodzinna jako osoba prawna

Słowa kluczowe: fundacja rodzinna, osoba prawna, korporacja, fundacja, fundator, beneficjenci, ustrój fundacji rodzinnej, działalność gospodarcza

Celem niniejszej wypowiedzi jest przedstawienie uwag na temat charakteru prawnego fundacji rodzinnej jako osoby prawnej. Artykuł przedstawia cechy zbliżające ją do typu korporacyjnego albo fundacyjnego osoby prawnej. Nowa w naszym systemie prawa osoba prawna, jaką jest fundacja rodzinna, wywołuje liczne wątpliwości. Dotyczą one nie tylko zagadnień szczegółowych, lecz budzi ona także pytania zasadniczej natury, w szczególności, jaki jest charakter prawny fundacji rodzinnej jako osoby prawnej. Pytanie to ma pozornie charakter wyłącznie teoretyczny. Problem natury stosunku prawnego fundacji rodzinnej ma także znaczenie praktyczne. Natura stosunku prawnego stanowi granicę swobody umów, która odnoszona powinna być także dla swobody kształtowania struktury fundacji oraz praw i obowiązków osób występujących w tym stosunku. Określenie charakteru fundacji rodzinnej jako osoby prawnej umożliwi, a co najmniej ułatwi w przyszłości określenie granic swobody kontraktowej statutu fundacji rodzinnej. Autor uznaje fundację rodzinną za hybrydową osobę prawną, bliższą jednak osobie fundacyjnej, która wszakże *in concreto*, przez statut może być ukształtowana jako osoba w pełni zakładowa albo także jako osoba korporacyjna.

1. Uchwalona 26.01.2023 r. ustawa o fundacji rodzinnej¹ wprowadziła do polskiego porządku prawnego nową osobę prawną, mającą, jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, stanowić rozwiązanie szeregu problemów związanych zwłaszcza z sukcesją majątku, na który składa się większy zespół składników, umożliwiając jego ochronę przed rozdrobnieniem oraz profesjonalne zarządzanie nim². Od razu jednak, obok głosów aprobujących lub nawet entuzjastycznych, pojawiły się głosy krytyczne, negujące zarówno potrzebę wprowadzenia takiej instytucji, jak i jej konstrukcję³. Krytyka konstrukcji wiąże się ściśle z charakterem prawnym fundacji rodzinnej.

2. Na pierwszy rzut oka pytanie, jakiego typu osoba prawną jest fundacja rodzinna, wydaje się zaskakujące, przynajmniej w kontekście tradycyjnego podziału osób prawnych na typ korporacyjny i zakładowy (fundacyjny). Z uwagi na samą nazwę *prima facie* wydaje się oczywiste, że osoba prawna nosząca nazwę „fundacja” jest osobą prawną typu fundacyjnego. Jednak kształt nadany fundacji rodzinnej

w ustawie o fundacji rodzinnej, gdy przyrzeć się temu uważnie, czyni postawienie zagadnienia jej przyporządkowania jako typu osoby prawnej jak najbardziej zasadne.

3. Tradycyjny podział osób prawnych na osoby typu korporacyjnego⁴ i fundacyjnego⁵ zasadza się na *criterium divisionis* struktury i funkcji takiej osoby, a zwłaszcza roli kreatora takiej osoby (wspólnik albo fundator) i relacji pomiędzy osobą prawną a podmiotami, które czerpią z niej korzyści (wspólnik albo destynatariusz, zwany też, jak w ustawie, beneficjentem). Korporacja jest zrzeszeniem osób (fizycznych lub prawnych), wyjąwszy spółkę jednoosobową⁶, która korporacją jest na zasadzie dopuszczenia pewnej fikcji prawnej. K. Kopaczyńska-Pieczniak istotę korporacji słusznie upatruje właśnie jako zrzeszenie osób: „Znaczenie substratu osobowego korporacji przejawia się w tym, że to członkowie ją tworzą, ustalają akt regulujący zasady tej organizacji i funkcjonowania, [...] wyposażają ją w pewien majątek potrzebny do realizacji zamierzonego celu. [...] Poprzez swoje czynności jako członków czy podejmowane w charakterze członków organów [...] kształtują działalność takiej korporacji, a także mogą podjąć decyzje o jej rozwiązaniu”⁷. Oczywiście słusznie podkreślony został także element majątku w strukturze

1 Dz.U. poz. 326 ze zm. – dalej u.f.r.

2 Uzasadnienie projektu ustawy o fundacji rodzinnej, IX kadencja, druk sejm. nr 2798, s. 5. Krytyczne omówienie motywów zob. A. Kappes, *Uwagi o następstwie prawnym fundacji rodzinnej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2024/9, s. 56 i n.

3 Por. R. Adamus, *Czy nazwa „fundacja rodzinna” powinna zostać?*, „Rzeczpospolita” z 9.01.2023 r.; M. Bienia, *Fundacja rodzinna – organizacja i funkcjonowanie*, „Palestra” 2023/3, s. 49; P. M. Wiórek, *„Ciemna strona” fundacji rodzinnej? Uwagi z perspektywy prawa niemieckiego*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2021/11, s. 10; A. Kappes, *Długo oczekiwane dobrodziejstwo czy bubel legislacyjny? Kilka uwag o fundacji rodzinnej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2023/12, s. 5–12; A. Mariński, *Działalność gospodarcza fundacji rodzinnej – analiza krytyczna*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2025/1, s. 19 i n.

4 Przykładem tych osób prawnych są przede wszystkim spółki kapitałowe i spółdzielnie, a także np. stowarzyszenia.

5 Za przykład osób prawnych zakładowych można wskazać fundacje, przedsiębiorstwa państwowe, wyższe uczelnie publiczne, kościelne osoby prawne.

6 K. Kopaczyńska-Pieczniak, *Korporacja. Elementy konstrukcji prawnej*, Warszawa 2020, s. 58.

7 K. Kopaczyńska-Pieczniak, *Korporacja...*, s. 59.

korporacji, który niekiedy wysuwa się na pierwszy plan, w szczególności w przypadku spółek kapitałowych, gdzie stanowi element niezbędny normatywnie.

4. Osobę prawną typu fundacyjnego tak charakteryzuje J. Frąckowiak: „Osoba prawna typu zakładowego jest jednostką organizacyjną, w której strukturze wyodrębnić można stosunek prawny pomiędzy jej założycielem a nią samą. Inaczej jednak niż w korporacyjnej osobie prawnej stosunek ten ogranicza się z reguły tylko do okresu tworzenia takiej osoby. To założyciel bowiem dokonuje czynności prawnej, która pełni rolę aktu założycielskiego, wyposaża taką osobę w środki niezbędne do realizacji założonego celu oraz ustala jej statut. Rola założyciela jest więc zupełnie inna niż członka korporacyjnej osoby prawnej, gdyż w trakcie jej funkcjonowania nie ma on zagwarantowanego wpływu na jej działalność. Co najwyżej, przy niektórych rodzajach zakładowych osób prawnych, założyciel może wykonywać ograniczony nadzór nad działalnością takiej osoby”⁸. Dodać należy, że fundator wyposaża osobę fundacyjną w majątek i wyznacza cel fundacji, do którego realizacji majątek ten powinien służyć. Wskazana charakterystyka koncentruje się na dwóch elementach – relacji prawnej założyciela z powołaną przez niego osobą prawną oraz majątku, który wydaje się być w przypadku osoby fundacyjnej niezbędny⁹, inaczej niż w przypadku niektórych osób korporacyjnych¹⁰.

5. Zasadniczą różnicą pomiędzy osobami korporacyjnymi i fundacyjnymi wydaje się cel ich powoływania i funkcjonowania oraz relacja tego celu z interesem założyciela takiej osoby. **Z istoty korporacji wynika, że jest ona tworzona po to, by realizować bezpośredni interes, najczęściej majątkowy, założycieli** (i osób przystępujących do korporacji już po jej utworzeniu). Widać to w szczególności w przypadku spółek handlowych¹¹ i spółdzielni. W przypadku stowarzyszeń może to być cel niemajątkowy¹², ale z reguły związany z jakimś interesem (majątkowym lub niemajątkowym) członków¹³. Dodać należy, że stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, choć nie może to być jej główny, lecz tylko pomocniczy cel. Idąc dalej, można pokusić się o tezę, że dla osób korporacyjnych charakterystyczny jest cel zarobkowy jako cel główny, a w pewnym zakresie cel uboczny.

6. Osoby fundacyjne nie realizują celu majątkowego założycieli. Cel w postaci zysku może być co najwyżej tylko pomocniczy, jak w przypadku fundacji¹⁴ i stowarzyszeń. Tezie tej można zarzucić, że pomija niewątpliwie

fundacyjną osobę prawną, jaką jest przedsiębiorstwo państwowe¹⁵. W okresie gospodarki centralnie planowanej był to dominujący podmiot służący prowadzeniu tego, co od 1988 r. nazywamy działalnością gospodarczą¹⁶. Obecnie podmiot ten jest w zaniku¹⁷. Tu jednak można postawić tezę, że przedsiębiorstwo państwowe miało za cel przede wszystkim realizację planu narzuconego przez władzę administracyjną, a nie charakterystyczne dla normalnej (rynkowej) gospodarki osiąganie zysku¹⁸.

7. Osoba prawna typu fundacyjnego ma zatem w swojej istocie wpisaną realizację innego celu niż zarobkowy, a nawet gdy prowadzi działalność nastawioną na zysk, ma on służyć nie – jak w przypadku korporacji – inwestorom, uczestnikom tejże, lecz realizacji innych celów, oderwanych od bezpośrednich interesów, zwłaszcza majątkowych dawców kapitału (fundatorów). Zakładowe osoby prawne tworzone są przede wszystkim dla realizacji celu publicznego, społecznie lub gospodarczo użytecznego (fundacje, wyższe uczelnie publiczne), a więc *non profit* lub *not for profit*, co nie wyklucza prowadzenia działalności gospodarczej, z której dochód może jednak być przeznaczany wyłącznie na finansowanie celów statutowych. Bodaj jedyną osobą fundacyjną, która *de lege lata* może służyć wyłącznie prowadzeniu działalności gospodarczej, jest przedsiębiorstwo państwowe, osoba zakładowa będąca, jak wspomniałem, „na wymarcu” w polskiej gospodarce. Niejasny jest status fundacji rodzinnej w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, jednak wynika to raczej z wadliwości jej regulacji w art. 5 u.f.r.¹⁹, której to kwestii ramy niniejszej wypowiedzi nie pozawalają rozwinąć.

8. Za istotną różnicę pomiędzy korporacyjną i zakładową osobą prawną należy w świetle powyższego uznać to, że w przypadku korporacji **te same osoby** tworzą ją, wyposażają w majątek (nie dotyczy to wszystkich osób korporacyjnych), zarządzają nią (w sensie właścicielskim, a także bezpośrednim – jako członkowie zarządu) i czerpią z niej bezpośrednie korzyści majątkowe (spółki handlowe, spółdzielnie) i niemajątkowe (spółdzielnie, stowarzyszenia). W przypadku osoby fundacyjnej naturalny jest **podział tych ról**. Osobę fundacyjną tworzy i wyposaża w majątek fundator, a korzyści majątkowe lub niemajątkowe czerpią z niej destynatariusze (beneficjenci). Także zarządzanie fundacją i nadzór nad nią nie należy do tych ostatnich, a do organu powołanego przez fundatora

8 J. Frąckowiak [w:] *System Prawa Prywatnego*, t. 1, *Prawo cywilne. Część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2012, s. 1188.

9 Por. art. 5 ust. 1 ustawy z 6.04.1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2023 r. poz. 166 ze zm.): „Fundator ustala statut fundacji, określający jej nazwę, siedzibę i majątek [...]”.

10 Np. stowarzyszenia czy choćby prosta spółka akcyjna.

11 Oczywiście pomijam fakt, że spółki kapitałowe mogą, formalnie, być utworzone w każdym celu prawnie dozwolonym. Wiemy jednak doskonale, że cała konstrukcja spółki handlowej, a także jej historia, wskazują na to, że spółka taka jest powoływana w celu prowadzenia działalności gospodarczej, a więc osiągania zysku.

12 Art. 2 ust. 1 ustawy z 7.04.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261 ze zm.) – dalej pr. stow.: „Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych”.

13 Por. art. 1 ust. 2 pr. stow.: „W zakresie swoich celów statutowych stowarzyszenia mogą reprezentować interesy zbiorowe swoich członków wobec organów władzy publicznej”. Choć oczywiście zdarzają się stowarzyszenia np. mające cel dobroczynny, które wymykają się takiej charakterystyce i które wówczas, z punktu widzenia relacji interes członka – cel organizacji, zbliżają się do fundacji celu publicznego.

14 Przykładowo G. Gura, *Ustawa o fundacjach. Komentarz*, Warszawa 2021, Legalis, art. 5, nb 10.

15 Ustawa z 25.09.1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 437 ze zm.) – u.p.p.

16 Ustawa o przedsiębiorstwach państwowych nie określa celu tej osoby prawnej, jednak „przedsiębiorstwo prowadzi działalność na zasadach racjonalnej gospodarki, samofinansowania oraz rachunku ekonomicznego” – art. 53 u.p.p., a „dyrektor przedsiębiorstwa ma obowiązek zgłosić pisemnie radzie pracowniczej przedsiębiorstwa, bankowi finansującemu oraz organowi założycielskiemu, że przedsiębiorstwo prowadzi działalność gospodarczą ze stratą” – art. 56 u.p.p.

17 Na 30.09.2025 r. w Polsce zarejestrowanych było 14 przedsiębiorstw państwowych, z czego kilka w upadłości; por. <https://dane.gov.pl/pl/dataset/1101,wyzkaz-przedsiębiorstw-panstwowych> (dostęp: 30.11.2025 r.).

18 Oczywiście dla rzetelności naukowej należy zauważyć, że tezie tej można przeciwstawić argument, iż także w II Rzeczypospolitej, a więc w gospodarce rynkowej funkcjonowały przedsiębiorstwa państwowe (por. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 17.03.1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji; Dz.U. Nr 25, poz. 195 ze zm.) – dalej r.w.a.p., w którym *nota bene* ta osoba prawna była ukształtowana znacznie bardziej „rynkowo” niż przedsiębiorstwo państwowe (por. choćby art. 14 r.w.a.p., regulujący „dywidendę” wypłacaną przez przedsiębiorstwo Skarbowi Państwa).

19 Szerzej A. Kappes, *Długo...*, s. 8–10.